

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 mei 2001

WETSONTWERP
betreffende de anonieme getuigen

AMENDEMENTEN

Nr. 25 VAN DE REGERING

Art. 11

Het voorgestelde artikel 86ter, vierde lid, vervangen als volgt:

«De onderzoeksrechter gelast dat een proces-verbaal wordt opgesteld van het verhoor en maakt, naast de vermeldingen bedoeld in artikel 47bis, 3°, omstandig melding van de omstandigheden waarin het verhoor heeft plaatsgevonden, de vragen die werden gesteld en de antwoorden die werden gegeven in de gebruikte bewoeringen, dan wel de redenen waarom hij de beantwoording door de getuige verhinderd heeft. Hij leest het proces-verbaal voor, en na verklaring van de getuige dat hij volhardt, ondertekenen de onderzoeksrechter en de griffier het proces-verbaal van verhoor. Deze vormen zijn voorgescreven op straffe van nietigheid van de aangelegde getuigenverklaring.».

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1185/ (2000/2001)** :

001 : Wetsontwerp.

002 tot 004 : Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 mai 2001

PROJET DE LOI
relatif aux témoins anonymes

AMENDEMENTS

N° 25 DU GOUVERNEMENT

Art. 11

L'article 86ter, quatrième alinéa, remplacer comme suit:

«Le juge d'instruction fait dresser un procès-verbal de l'audition et mentionne en détail, outre les indications prévues à l'article 47bis, 3°, les circonstances dans lesquelles l'audition a eu lieu, les questions posées et les réponses fournies dans la formulation utilisée ou les raisons pour lesquelles il a empêché le témoin de répondre. Il fait lecture du procès-verbal et après déclaration par le témoin qu'il persiste, le juge d'instruction et le greffier signent le procès-verbal d'audition. Ces formalités sont prescrites à peine de nullité du témoignage effectué.».

Documents précédents :

Doc 50 **1185/ (2000/2001)** :

001 : Projet de loi.

002 à 004 : Amendements.

VERANTWOORDING

Met dit amendement wenst de regering dit artikel beter te formuleren. De nietigheidssanctie wordt slechts éénmaal vermeld en heeft betrekking op alle vormen die dit artikel voorzcrijft. Bovendien wordt het woord «preciese» geschrapt, gezien dit een te strenge formaliteit is die gemakkelijk het voorwerp van betwistingen zou kunnen worden.

Nr. 26 VAN DE REGERING

Art. 11

Het voorgestelde artikel 86quater vervangen als volgt:

«Art. 86quater. — *De minister van Justitie brengt in het jaarlijks verslag inzake de georganiseerde criminaliteit tevens verslag uit over de toepassing van de artikelen 86bis en 86ter.*»

VERANTWOORDING

Het lijkt niet nodig om een nieuw jaarlijks verslag te introduceren over het onderwerp van de anonieme getuigen. Daarom wordt voorgesteld om verslag uit te brengen over de toepassing van de bepalingen over de volledige anonimiteit in het jaarlijks verslag inzake de georganiseerde criminaliteit.

Nr. 27 VAN DE REGERING

Art. 11

In het voorgestelde artikel 86ter tussen het eerste en tweede lid een nieuw lid invoegen, luidend als volgt:

«*Voor het verhoor waarschuwt de onderzoeksrechter de getuige dat hij aansprakelijk kan gesteld worden voor feiten, gepleegd in het kader van zijn getuigenis, die een misdrijf zouden uitmaken zoals bedoeld in hoofdstuk V van titel III of in hoofdstuk V van titel VIII van het tweede boek van het Strafwetboek.*»

VERANTWOORDING

De getuige dient ervan op de hoogte gesteld te worden dat de anonimiteit geen immuniteit inhoudt voor feiten die hij naar aanleiding van zijn getuigenis zou plegen.

Nr. 28 VAN DE REGERING

Art. 12

Het voorgestelde artikel 189bis, eerste lid, aanvullen als volgt:

JUSTIFICATION

Par cet amendement, le gouvernement souhaite mieux formuler cet article. La sanction de nullité n'est mentionnée qu'une seule fois et concerne toutes les formalités que cet article prescrit. En outre, le mot «précises» est supprimé, vu qu'il s'agit d'une formalité trop sévère qui pourrait être facilement l'objet de contestations.

N° 26 DU GOUVERNEMENT

Art. 11

Remplacer l'article 86quater, proposé, comme suit:

«Art. 86quater. — *Dans le rapport annuel sur la criminalité organisée, le ministre de la Justice fait également rapport sur l'application des articles 86bis et 86ter.*»

JUSTIFICATION

Il ne semble pas utile d'introduire un nouveau rapport annuel sur le sujet des témoins anonymes. C'est la raison pour laquelle il est proposé de faire rapport sur l'application des dispositions concernant l'anonymat complet dans le rapport annuel sur la criminalité organisée.

N° 27 DU GOUVERNEMENT

Art. 11

A l'article 86ter proposé, insérer entre le premier et le deuxième alinéa un nouvel alinéa, libellé comme suit:

«*Avant l'audition, le juge d'instruction avertit le témoin qu'il peut être tenu responsable pour les faits, commis dans le cadre de son témoignage, qui constituerait une infraction prévue au chapitre V du titre III ou au chapitre V du titre VIII, du livre II du Code pénal.*»

JUSTIFICATION

Le témoin doit être mis au courant que l'anonymat n'implique pas d'immunité en ce qui concerne les faits qu'il commettrait à l'occasion de son témoignage.

N° 28 DU GOUVERNEMENT

Art. 12

Compléter l'article 189bis, alinéa premier, proposé, comme suit:

«Indien de getuige erin toestemt ter terechting te getuigen, behoudt hij zijn volledige anonimiteit. In dit geval neemt de rechtbank de nodige maatregelen om de anonimiteit van de getuige te waarborgen.».

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft aan dat de rechtbank gebonden is door de beslissing van de onderzoeksrechter om de getuige volledige anonimiteit toe te kennen. Indien de getuige toestemt om ter zitting te getuigen, dienen dan ook de nodige maatregelen genomen te worden om deze anonimiteit te waarborgen.

Nr. 29 VAN DE REGERING

Art. 12

In het voorgestelde artikel 189bis,tussen het derde en het vierde lid een nieuw lid invoegen, luidend als volgt:

«De procureur des Konings aan wie ingevolge de toepassing van artikel 29, bericht wordt gegeven van een misdaad of van een wanbedrijf dat aan het licht gekomen is ten gevolge van een getuigenverklaring verkregen met toepassing van de artikelen 86bis en 86ter, neemt alle nodige maatregelen teneinde de volledige anonimiteit van de getuige te waarborgen.».

VERANTWOORDING

Wanneer door een anonieme getuigenverklaring een misdaad of een wanbedrijf aan het licht komt, dient ingevolge artikel 29 aan de bevoegde procureur des Konings daarvan bericht te worden gegeven. Deze zal de nodige maatregelen moeten nemen om de identiteit van de getuige verborgen te houden.

Nr. 30 VAN DE REGERING

Art. 12

In het voorgestelde artikel 189bis,het laatste lid vervangen als volgt:

«Een getuigenverklaring die ingevolge de toepassing van de artikelen 86bis en 86ter werd verkregen, kan alleen in aanmerking genomen worden als bewijs op voorwaarde dat zij in belangrijke mate steun vindt in andere bewijsmiddelen.»

VERANTWOORDING

Dit amendement laat toe dat een anonieme getuigenverklaring in eenzelfde zaak gesteund kan worden door een andere anonieme getuigenverklaring.

«Si le témoin consent à témoigner à l'audience, il conserve son anonymat complet. Dans ce cas, le tribunal prend les mesures nécessaires pour garantir l'anonymat du témoin.».

JUSTIFICATION

Cet amendement indique que le tribunal est tenu par la décision du juge d'instruction d'accorder l'anonymat complet au témoin. Si le témoin consent à témoigner à l'audience, les mesures nécessaires doivent alors aussi être prises afin de garantir cet anonymat.

N° 29 DU GOUVERNEMENT

Art. 12

A l'article 189bis proposé, insérer entre le troisième et le quatrième alinéa un nouvel alinéa, libellé comme suit:

«Le procureur du Roi qui, en application de l'article 29, a été avisé d'un crime ou d'un délit, manifesté par un témoignage qui a été obtenu à la suite de l'application des articles 86bis et 86ter, prend toutes les mesures nécessaires afin de garantir l'anonymat complet du témoin.»

JUSTIFICATION

Lorsqu'un crime ou un délit est révélé par un témoignage anonyme, le procureur du Roi compétent doit être mis au courant en application de l'article 29. Il doit prendre les mesures nécessaires afin de tenir secrète l'identité du témoin.

N° 30 DU GOUVERNEMENT

Art. 12

A l'article 189bis proposé, remplacer le dernier alinéa comme suit:

«Le témoignage qui a été obtenu en application des articles 86bis et 86ter ne peut être pris en considération comme preuve que pour autant qu'il soit corroboré dans une mesure importante par d'autres moyens de preuve.»

JUSTIFICATION

Cet amendement permet qu'un témoignage anonyme puisse être corroboré par un autre témoignage anonyme dans la même affaire.

Nr. 31 VAN DE REGERING

Art. 13

In het voorgestelde artikel 315bis, het laatste lid vervangen als volgt:

«Een getuigenverklaring die ingevolge de toepassing van de artikelen 86bis en 86ter werd verkregen, kan alleen in aanmerking genomen worden als bewijs op voorwaarde dat zij in belangrijke mate steun vindt in andere bewijsmiddelen.».

VERANTWOORDING

Dit amendement laat toe dat een anonieme getuigenverklaring in eenzelfde zaak gesteund kan worden door een andere anonieme getuigenverklaring.

Nr. 32 VAN DE REGERING

Art. 13

Het voorgestelde artikel 315bis, eerste lid, aanvullen als volgt:

«Indien de getuige erin toestemt ter terechting te getuigen, behoudt hij zijn volledige anonimiteit. In dit geval neemt de voorzitter de nodige maatregelen om de anonimiteit van de getuige te waarborgen.».

VERANTWOORDING

Dit amendement geeft aan dat de voorzitter van het hof van assisen gebonden is door de beslissing van de onderzoeksrechter om de getuige volledige anonimiteit toe te kennen. Indien de getuige toestemt om ter zitting te getuigen, dienen dan ook de nodige maatregelen genomen te worden om deze anonimiteit te waarborgen.

Nr. 33 VAN DE REGERING

Art. 13

In het voorgestelde artikel 315bis, tussen het derde en het vierde lid, een nieuw lid invoegen, luidend als volgt:

«De procureur des Konings aan wie ingevolge de toepassing van artikel 29 bericht wordt gegeven van een misdaad of van een wanbedrijf dat aan het licht gekomen is ten gevolge van een getuigenverklaring verkregen met toepassing van de artikelen 86bis en 86ter, neemt alle nodige maatregelen teneinde de volledige anonimiteit van de getuige te waarborgen.»

N° 31 DU GOUVERNEMENT

Art. 13

A l'article 315bis proposé, remplacer le dernier alinéa comme suit:

«Le témoignage qui a été obtenu en application des articles 86bis et 86ter ne peut être pris en considération comme preuve que pour autant qu'il soit corroboré dans une mesure importante par d'autres moyens de preuve.»

JUSTIFICATION

Cet amendement permet qu'un témoignage anonyme puisse être corroboré par un autre témoignage anonyme dans la même affaire.

N° 32 DU GOUVERNEMENT

Art. 13

Compléter l'article 315bis, alinéa premier proposé, comme suit:

«Si le témoin consent à témoigner à l'audience, il conserve son anonymat complet. Dans ce cas, le président prend les mesures nécessaires pour garantir l'anonymat du témoin.»

JUSTIFICATION

Cet amendement indique que le président de la cour d'assises est tenu par la décision du juge d'instruction d'accorder l'anonymat complet au témoin. Si le témoin consent à témoigner à l'audience, les mesures nécessaires doivent alors être prises afin de garantir cet anonymat.

N° 33 DU GOUVERNEMENT

Art. 13

A l'article 315bis proposé, insérer entre le troisième et le quatrième alinéa un nouvel alinéa, libellé comme suit:

«Le procureur du Roi qui, en application de l'article 29, a été avisé d'un crime ou d'un délit, manifesté par un témoignage qui a été obtenu à la suite de l'application des articles 86bis et 86ter, prend toutes les mesures nécessaires afin de garantir l'anonymat complet du témoin.»

VERANTWOORDING

Wanneer door een anonieme getuigenverklaring een misdaad of een wanbedrijf aan het licht komt, dient ingevolge artikel 29 aan de bevoegde procureur des Konings daarvan bericht te worden gegeven. Deze zal de nodige maatregelen moeten nemen om de identiteit van de getuige verborgen te houden.

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN

Nr. 34 VAN DE HEER GIET EN MEVROUW LALIEUX

Art. 3

In het voorgestelde artikel 75ter, de woorden «van officieren en agenten van gerechtelijke politie die» vervangen door de woorden «van de personen die tot taak hebben toe te zien op de naleving van de wetten en uitvoeringsbesluiten en die».

VERANTWOORDING

Artikel 75ter wil de officieren of agenten van gerechtelijke politie de mogelijkheid geven te weigeren dat de procesverbaal van hun verhoor hun privé-adres vermelden. Het komt er immers op aan de betrokkenen te beschermen tegen alle mogelijke pressie in het kader van een onderzoek.

Hierbij moet echter worden gedoeld op alle personen die tot taak hebben overtredingen van de wetten en besluiten vast te stellen en die bij de uitoefening van hun opdracht als getuige worden gehoord in het raam van een strafprocedure.

Talrijke ambtenaren hebben immers niet de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie hoewel zij belast zijn met bijzondere toezichts- en controletaken die betrekking kunnen hebben op het milieu van de georganiseerde criminaliteit, zoals de sociale inspecteurs in het kader van de bestrijding van de mensenhandel en de douanebeamten of de ambtenaren van de BBI.

Om het oogmerk van het wetsontwerp te bereiken, moet het toepassingsgebied van dit artikel moet derhalve worden verruimd tot alle ambtenaren die krachtens wetsbepalingen tot taak hebben overtredingen vast te stellen en er proces-verbaal van op te maken.

Nr. 35 VAN DE HEER GIET EN MEVROUW LALIEUX

Art. 6

In het voorgestelde artikel 155ter, de woorden «van officieren en agenten van gerechtelijke politie die» vervangen door de woorden «van de personen die tot taak hebben toe te zien op de naleving van de wetten en de uitvoeringsbesluiten en die».

JUSTIFICATION

Lorsqu'un crime ou un délit est révélé par un témoignage anonyme, le procureur du Roi compétent doit être mis au courant en application de l'article 29. Il doit prendre les mesures nécessaires afin de tenir secrète l'identité du témoin.

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN

N° 34 DE M. GIET ET MME LALIEUX

Art. 3

A l'article 75ter, proposé, remplacer les mots «des officiers et agents de police judiciaire» par les mots «des personnes qui ont pour mission de surveiller le respect des lois et des arrêtés d'exécution».

JUSTIFICATION

L'article 75ter a pour but de permettre aux agents ou officiers de police judiciaire de ne pas faire mentionner leur adresse personnelle dans les procès verbaux de leur audition. Le but poursuivi est de les protéger contre toutes les pressions possibles dans le cadre d'une enquête.

Cependant, il est nécessaire de viser toutes les personnes qui ont pour mission de constater des infractions aux lois et arrêtés et qui sont entendus comme témoin dans le cadre d'une procédure pénale dans le cadre de l'exercice de leur mission.

En effet, de nombreux fonctionnaires n'ont pas tous la qualité d'agent ou d'officier de police judiciaire et ont pourtant des missions particulières de surveillance et de contrôle qui peuvent concerner les milieux de la criminalité organisée, tels que les inspecteurs sociaux dans le cadre de la lutte contre la traite des êtres humains, les fonctionnaires des douanes ou de l'ISI.

Il faut dès lors élargir le champs d'application de cet article à tous les fonctionnaires qui, en vertu de dispositions légales, ont une mission de constater et de dresser procès verbal d'infractions afin d'atteindre l'objectif poursuivi par le projet de loi.

N° 35 DE M. GIET ET MME LALIEUX

Art. 6

A l'article 155ter proposé, remplacer les mots «des officiers et agents de police judiciaire» par les mots «des personnes qui ont pour mission de surveiller le respect des lois et des arrêtés d'exécution».

VERANTWOORDING	JUSTIFICATION
Zie de verantwoording van amendement nr. 34 op artikel 75ter.	Cf. justification de l'amendement à l'article 75ter.
Nr. 36 VAN DE HEER GIET EN MEVROUW LALIEUX	N° 36 DE M. GIET ET DE MME LALIEUX
Art. 10	Art. 10
In het voorgestelde artikel 317ter, de woorden «van officieren en agenten van gerechtelijke politie die «vervangen door de woorden «van de personen die tot taak hebben toe te zien op de naleving van de wetten en de uitvoeringsbesluiten en die».	A l'article 317ter proposé, remplacer les mots «des officiers et agents de police judiciaire» par les mots «des personnes qui ont pour mission de surveiller le respect des lois et des arrêtés d'exécution».
VERANTWOORDING	JUSTIFICATION
Zie de verantwoording van amendement nr. 34 op artikel 75ter.	Cf. justification à l'article 75ter.
Nr. 37 VAN DE HEER GIET EN MEVROUW LALIEUX	N° 37 DE M. GIET ET DE MME LALIEUX
Art. 12	Art. 12
In artikel 189bis, vierde lid, de woorden «in andere bewijsmiddelen» vervangen door de woorden «in andere bewijsmiddelen dan het bedoelde vonnis».	A l'article 189bis, alinéa 4 proposé, remplacer les mots «par d'autres moyens de preuve» par les mots «par d'autres preuves que le jugement énoncé».
VERANTWOORDING	JUSTIFICATION
Verduidelijking van de tekst met betrekking tot de bewijzen die moeten worden geleverd tot staving van een getuigenis waarvoor volstrekte anonimiteit geldt.	Il s'agit d'une clarification et une précision du texte concernant les preuves corroborantes à apporter à un témoignage soumis à l'anonymat complet.
Thierry GIET (PS) Karine LALIEUX (PS)	
Nr. 38 VAN DAMES BARZIN EN HERZET	N° 38 DE MMES BARZIN ET HERZET
Art. 11	Art. 11
In het voorgestelde artikel 86ter, eerste lid, de woorden «per faxpost of» weglaten.	A l'article 86ter, alinéa 1er proposé, supprimer les mots «par télécopieur ou».
VERANTWOORDING	JUSTIFICATION
Met het oog op coherentie met de opzet van het wetsontwerp menen de indienststaande dat voor de kennisgeving van de beschikking van de onderzoeksrechter en de oproeping van de betrokkenen alleen ter post aangetekende brieven mogen worden gebruikt. Faxen bieden niet genoeg waarborgen op discretetie.	Par souci de cohérence avec l'objectif poursuivi par le projet de loi, les auteurs estiment que la notification de l'ordonnance du juge d'instruction et la convocation des intéressés doivent se faire uniquement par lettre recommandée à la poste. Le télécopieur n'offre pas les garanties suffisantes de discréetion.
Anne BARZIN (PRL FDF MCC) Jacqueline HERZET (PRL FDF MCC)	